

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KOZLONYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve: Egy évre 10 ft — kr. 1/2, évre 2 ft 50 kr.

Előfizetési pénz s minden közlemény: Főlapoz, Vacszy-ház földszint a szerkesztőbe bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben: Telegráf K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébut a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:

Ótásasos petiszerét 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint szintén több ízbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.

Nyilt-tér-en megjelölendő közlemény öt-hasasos sorra 15 kr.

Világosságot!

A pártok közt nagy a zavar. Mindegyik párt közlönyei telyek a zürzavarról szóló hírekkel.

Ki idézte elő e zavart? Talán a balközéppárt? Nem!

A helyzet természetében fekszik, hogy elégedett egyetlen párt sem lehet a mai viszonyokkal.

Az inség, a koleraokozta nyomor, a pénzválság is csak fokozták, csak sietteték a pártválságokat.

Mert ezeknek előbbtöbb be kellett következni.

Mivel a jobboldali kormányok könnyelmű gondolkodása, tévlensége, és csupán a politikai hatalom fitogtatása által oly iszonyu mérvű nyomor foglalt tért az országban, melyet eltérni sem a pártgyűlem, sem a hírnevesebb politikai pártfőnökök személyei iránti kegyelet és hódolat nem kényszeríthetett.

A természetellenes állapot, mit az uralkodó jobboldal bölcsesége teremtet, s mely semmivette Magyarországi politikai önállóságát, kimutatás átkos következményeit a társadalmi élet viszonyai közt is minden léptennyomon.

Pénzügyi függőségünk, mely az osztrák nemzeti bank rabigájába szorította a nemzetet, az ipar, kereskedés és gazdaság terén lassankint meghozta a nyomort, mely életünk, életmódunk minden mozzanatában a tengődés, az elcsúszás, a reménytelenül állított szembe bennünket.

A kisértet megrémítette magát az uralkodó pártot is, s ennek sorában ki- tört és uralkodik a válság, mely magától, a baloldal kebelében vívott küzdelem nélkül is, és pedig tán még nagyobb mérvben, egész a felzárkásig fokozódott volna!

És mégis, a nagy zürzavar mellett, sehol sem látunk kibontakozást.

Nincs vezérfonal, mely a sötétség- ből kivetne.

Amulag fogta el az egyes pártok tagjait.

A jobboldal nem tudja, mit akar? Továbbra is tévlenségben fog maradni, vagy ezután is boldogítandja az országot megsemmisítésre vezető politikájával?

Egyes párt közlönyei határozottan visszautasítják a koalíciót, mit az országgyűlési baloldali kör többsége kínálva nyújt feljélők.

A baloldal pedig várja a koalíciót; azonban senki sem nyújtja felje kezét. Egy részben meghasonolva önmagában, más részről a pártgyűlésen jelen nem volt tagok nem nyilatkoznak, hogy tisztán az 1869-diki programhoz tartják-e magokat, vagy pedig a kor leg- közelebbi nyilatkozatait ismerik el?

A kilépett tagok nem alkotnak külön pártot; mert azt mondják, hogy ők az igazi balközépek.

És a választók? Ezek is várnak.

A választók érzik, hogy az ország- gyűlésen megváltozott helyzethez képest a képviselőknek kötelességük volna, a választók előtt indokolni, hogy mi tért foglalnak és miért?

Különösen a balközéppárti képviselők, kik elválasztásukkor vallott programjukról az új helyzetben eltértek, kötelezve volnának, felvilágosítani a helyzetet és indokolni eljárásukat.

De legtöbbször hallgatnak.

Nem hiába kiált fel tehát a választók legnagyobb része, kérvén és követel- vén világosságot.

— Chicz Kálmánról a „N. Fr. Presse” tegnap száma azt írja, hogy ő az osztrák nemzeti bank pesti önálló igazgatójává volna kizemelve.

— Pártügyek. Hir szerint Chicz Kálmán terjedelmes bucsulevelen dolgozik, melyet választóhoz intéz. — Ivánka Imre azért volt Ghiczynél, hogy rábírja a képv. ház a párt tagjait megmaradásra, de hasztalan.

— Gr. Eszterházy István leveiben tudatja a balközéppárttal, hogy Ghiczey nézetét osztván, lemond képviselői állásáról. — B. Simonyi Lajos, Degré Alajos és P. Szatmáry Károly interpellációkat jelentettek be. — A párt még (nov. 13.) a földadó szabályza- sárról szóló törvényjavaslatot tárgyalta át- állásában, s ezt illetőleg a következőkben állapodott meg: elfogadja a bizottsági ja- vaslatot a külön vélemény módosításával, s nem engedti azt újból a bizottsághoz utasítani, felszólítja a minisztert, mutassa ki azon idő és költség-külömböset, melyet ez saját és a bizottság javaslata közt létezőnek állít. Nem helyesli az ország összes földadományosá- nek előleges megállapítását s több évi állan- dóságát, ragaszkodik ahoz, hogy előbb tör- tények a községek s utóbb az egyesek rekla- mációja.

— Alkotmányos élet. Kassán nov. 13. a főispán, — minthogy a közigyelés egy minis- teri rendelet ellen fel akart irni, — szavazás után a gyűlés feloszlatta. Hogy türet a be- lügvér ily főispán?

— Hivatalos. A budapesti kir. főügyész a hajdu-boszörmenyi kir. ügyészség felügyelője alatt álló börtönnel üresedésben lévő börtön- felügyelői állomásra Sümeghy Zsigmond kizsol- gált altisztet nevezte ki.

— Ugron Gábor általunk is közölt be- szédét a „Biha” mai száma kezdi közölni, a következő sorokat bocsátván elbe: Mídon az alábbi remek beszédet, a november 7-ki párt- gyűlés eme fenyőpontját egész terjedelmében, kissé elkesztően is olvasnók elő juttatjuk, ez azzal van indokolva, mert nemcsak sikerült szónoki művet ohajtnak benne bemutatni, hanem fölg azon nézeteket, melyeket az elenék jelen és jövő irányára néve követendőnek. — azon álláspontot, melyet továbbra is megtartandónak mi is hiszünk és vallunk, és vallamnak az esze- ben is, ha azon nézetnek, melyet már eddig is annyiszor nyilvánítottunk, t. i. a baloldali program s szolidaritásának oly határozott védőt nem látunk a választottak sorában, mint az érdemes képviselő ur, és nézettársai. De így kétszeres bizalmat talá- lunk feloldhatlan elveink tártíthatlan védelmé- ben, s talán nem vagyunk elbizottak azt re- mélni, hogy a választók elveinek részinkről tolmácsolása még a program hű képviselő uraknak juttatandja a közvélemény egyik tö- redéke támogatásának támaszerejét. Mert bár hogy gondolkodtak némelyek, hogy a választ- ók akarata nem lehet semmi befolyással a képviselők akarata néve, mi ezt első- merni nem fogjuk, mert akkor egy abszolutis- mus oszmernek el a parlamentarismus czége alatt.

— A magyar kölcsön ügyéről sokat be- szélnek mostanában, de bizony keveset mon- danak arról. Szlávi s Kézkapoly legutóbbi Bécsben létük alkalmával — hir szerint — megállapodások jöttek létre; a mai ország- gyűlésen várták az illeto javaslat benyújta- sát. A kölcsön 75 millió, s öt év alatt fizen- dő vissza. A kormány decz. jan. febr. hóna- pok folytán 25 milliót kap aranyban. Az átve- teli árfolyam megállapított.

— Deák beteg. Tegnapelőtt dr. Kovács S. az éjet nála tölte, reggelre már jobban lett.

— Decz. 2-ikát Magyarországon a hiv. lap jelentése szerint Arad, Esztergom, Maramaros, Szatmár (1) és Temesmegyék ünnepelek.

— Albrecht főherceg Olaszországba utaz- tott; Romába is el fog menni s ott az olasz királyi háznál látogatást teend.

— A franciaia nemzetgyűlés 15-ös bi- zottságának (köztársasági) többsége Mac- mahon előnékséget 5 évre kívánja kiterjeszteni, míg a monarchisták 10 évre szeretnék megál- lapítani.

— Kolera által sújtott szegényeink szá- mára Franciaországban gyűjtések rendezettek. A „Siecle” szerkesztője meleg hangon írott felszólítást közöl e tárgyban; — mintegy vi- zionásul a hazánkban a francia sebesültek számára tett gyűjtéséért kívánnak inségeseink- nek segélyt nyújtani.

A „Tisza” biztosító s jelzá- logbank érdekében.

Debreczen, 1873. november 11-én.

A „Szamos” folyó évi 45-ik számában egy közlemény foglaltatik a „Tisza” biztosító s jelzálogbankról, melyben kijelentetik, hogy ez intézet képviselője a „Szamos” szerkesztőségének lett részvények 30 száze- lek leengedés mellett igért kiváltást nem tel- jestette. Egyszersmind kitaláshá tétetik, jó- vore többet a „Tiszáról” czim alatt, hogy a „Szamos” bővebben fog intézetünkkel foglal- kozni.

Erre vonatkozólag szükségesnek tartjuk kijelenteni, hogy a „Tisza” biztosító s jelzá- logbank képviselője a „Szamos” szerkesztőségének részvényével tárgyában ígertet nem tett. Igaz, hogy Szent- imrey Kálmán, intézetünk üzleti képvisé- lője Debreczenben, ígérkezett a „Szamos”-ban tett közleményben az ott letett részvényt, nem tudjuk hánvat, melynek ára 30-40 százelek leengedéssel volt ama lapban kitéve, megvenni; de ezt nem mint intézetünk képvé- selősége, hanem saját akaratából tehette, mert igazgatóságunk által erre megbizva nem volt.

Egyébiránt helyén látjuk megjegyezni, hogy a mai idő részvények vételére még nem alkalmas, s abból, hogy valamely intézet rész- vényei nem kellenek, vagy hogy valamely tár- saság saját részvényeit megneve vásárolja, sem az illeto társulat vagyonállására, sem részvényi értékre kedvezőtlen következtetést vonni nem lehet. Mert például a szilárd hi- telű pesti első takarékpénztár részvényei a válság óta több mint 1000 forinttal szálltak alá, de ebből sem a pesti első takarékpénztár vagyoni hanyatlását, sem részvényeinek rosza- ságát nem lehet következtetni. — Anyival inkább nem vethet rosvilágot oly ifju vál- lalatra, mint a „Tisza” az, hogy elkelt részvé- nyekben nem fekteti újra be pénzkeszletét.

A mi a „Tisza”-ról jövőre közöltetni ígértetik: nyugodtan elvárjuk, s reméljük, hogy a nevezett lap szerkesztője csakis tén- yeimen alapuló közleményeknek adand helyet, s a mendemondák kapkodó hírvakosolokat, a saját némes hitvátsáshoz képest, a jó akarratt elutasítandja.

Egyébiránt a közleményekre vonatkozó fele- leletünket — a mennyiben szükségesnek lát- nók, magunknak fentartjuk „Tisza” bizto- sító és jelzálogban igazgatósága.

Heller, Fráter Imre m. k.

Az al-Wesselényi bünperce.

— A „Debreczen” eredeti tudósítása.

Nagyvárad, nov. 13.

Ma volt a Balla-bünper tárgyalásának első napja. A tárgyalás nyilvános volt, belépti jegy kellett. Összesen mintegy 400 ember volt jelen a megéhez nagy teremben s e szám teljesen megtölté a tárgyalás helyiségét. A hir- lapok tudósítónak a bírák mellett külön asztal volt száma; jelen volt a „Debreczen”, „Bi- har”, „Nagyvárad” s az „Arader Ztg” tudósi- tója. Képviseletet magát a „Hon” s a „Pester Lloyd”.

Elnök volt Gyöngyösi Lajos; kirá- lyi ügyész Sávelel Kálmán, Jegyzők Ba- róti Béla és Nagy Sándor.

10-10-kor elnök megnyitá az ülést s figyelmelté a hallgatóságot, hogy csendben viselje magát, elsenhosen kénytelen lesz az illetoket kivézetetni. E tulnau felzárkásból eredt figyelmeltetés megvolt a maga hatá- sára, mert a hallgatóság mindvégig csendben volt. Hölgyek is voltak jelen, bár nem nagy számmal.

Elnök szavára bevezetetik Balla Ger- gely, továbbá bünrésze ifj. Mándi Péter, földbírtokos, minden tanu. Balla csinos magyar ruhában öltözöttén lépett a terembe, könnye- den meghajtá magát bírái előtt s a vádlottak padja elé lépe, két fegyveres rendor közt, a bírákkal szemben állva maradt. Mándi Pé- ter távolabb tőle foglalt helyet.

Elnök közli a vádiratot: 1. Tasuadi illetőségű Balla Gergely, aléven Balsági és B. Vesselényi László, ki több rendbeli bünténye miatt a nagyváradi törvényszék által 10 évre már egy ízben el is volt itélve s ebből kifolyólag a makói börtönbe került, onnan 1854 év ápril 30-án, szövet- kező több felegyenzársával, midőn egy va- sárnap reggel istentiszteletra a templomba kísérték, az elől s hátul menő H e m z ó J. és B a l o g h nevű hajdukat egy és ugyanazon perczben megtámadták, levették, fegyvereiket magukhoz vették, és megfuttatták.

2.) Midőn az 5 megszóított felegyenz, köztük Balla Gergely egy mellékeztébe ért, ott egy kétfogatú szekert találván, ennek gaz- dáját a szekérből kivették s a Maros partjára elhajtották.

3.) A Maros partjához érve, egy malom mellett csolnakt vettek észre; ennek uraivá tették magukat, de evözö nem volt kéznél s így a molnártól követelték ilyent. Itt is erő- szakot használtak.

4.) Ismeretlen károsnak 3 lovat, szeké- rélt elrabolták a Maros balpartján, ezen tovább menekültek.

5.) E kocsival 1854 máj. 4-én vásárhelyi Nagy Pál tanyájára hajtották, de itt 3 csend- or által megelvetvén, midőn tőlük igazolva- nyakat kértek, Balla azon ürügy alatt, hogy utlevéltet mutatja, egy rossz papírost nyujtott át a rendőrnök, de ebben a pillanatban meg- ragadta a csendort, földre terítette; társai pe- dig a másik kettőnek rontottak. A véres tusa alatt mindnyájan sok sebet kaptak, de külön- sen Balla szenvedett több szurást s egy mely vágást fejeén, melyeknek forradási helye orvosi- lag van konstalva. Végre mindhárom meg- szaladt; kettő elhánpta fegyverét, egy maga- val vitte.

6.) 1854 máj. 15-én váncsodi Tóth László kirabolták.

7.) Kuranovics Klementin később há- zasságra lépén, „Balsági” névre hamis ok- mányt készített, mit házassága fogantatási- sára fel is használt.

8.) Vesselényi báró-családot hamis okmá- nyok alajján, mint családtag beperelte, a család tagjának vallván magát.

9.) 1868 máj. 28-án a debreczeni kir. törvényszék előtt ugyan e perben hamis es- küvel élt.

10.) Váltót hamisított 20.000 frtnyi ös- szeg erejéig.

12.) Midőn az 1868 év augusztus hava 16-ik napján a debreczeni rendörök s fősorolt 11-ik németelyi alajján elfogatását eszköz- lölte, Juhász Imre biztosra egy töltött pisztolyt akart elűtni s így gyilkosságot kísérelt meg.

Másodvádlott Mándi Péter bünrésze- nek nyilvánított, mert Balla Gergely házánál tartogatta s midőn ennek elfogatásáról a hírt vette, figyelmeztette Ballát, hogy szökjék el, Dunántútra s ő majd segítini fogja tovább.

Eddig a két vádlott bünajstroma. Ezután megkezdődött a tárgyalás. Elnök: (Balla Gergelyhez fordulva): mi az ön neve? Vádlott: báró Vesselényi László. Elnök: Ez nem az ön neve. Vádlott: E föltesés ellen óvást teszek. Elnök: Hallgasson. Önnek csak akkor szabad szólnia, ha kérdésem. Hány éves? Vádlott: Negy- venhét. Elnök: Mi a vallása? Vádlott: Ne- gyhét. Elnök: Mi a vallása? Vádlott: Ne- gyhét. Elnök: Melyik felegyenz az unitarius. E. Hol született ön? V. Ha tudnám is, anyám szent hamvaierét, miket tisztelek s miknek tisz- teletét mindenkiöl megkivánom, nem monda- nán meg. E. Ön tansági születésű. V. Tiltako- zom. E. Elfogatása előtt hol lakott? V. Deb- reczenben. E. Mi foglalkozása volt. V. Semmi. E. Semmi? V. Magánzó voltam. E. Volt-e már elfogva? V. 1850-ik év október 29-én rámfog- ták, hogy rabolni akarok s elfogtak.

Elnök erre felolvastatja az ezen elfo- gatást illeto s vádlott szavai ellen bizonyító itéletet, melyet a nagyváradi törvényszék hoz- tott 1852 aug. 12-én.

E. Mikor és kikkel szövetkezett a makói felegyenzből való szökésre? V. Senkivel. Ott töltöttem egy sanyaru telet, ki sem bocsátot- tak börtönömből s az ajtó ablakán át adtak ennem, mikor a porkolobomnak tetszett. Egy nap templomba kísérték bennünket. Utközben az örököt elvettük a fegyvert én és Halász Pál, fegyvtársam; egyrésztünk elmenekült, 5-én voltunk, 4-én visszamaradtak, kiket vissza is kísérték a börtönbe. Menekültem azért, mert Krisztus is menekült, mikor a zsidók üldözték. (Derültség.)

Felolvastatnak ezután a véle szökött fe- legyenzek vallomása. Ennek egyike azt mondja, hogy Balla, másika, hogy Halász Pál vette el a fegyvert az örököt.

E. Mit szol a vallomásokhoz? V. Tagadom. Hisz egyik a másiknak el- lentmond.

Vádlott ekkor kilép a két hajdu köz- ül s az ott álló várnagynak sug valamit.

E. Önnek itt senkizet sem szabad szó- lani.

V. Grengülést érzek. Le akartam ülni. (Leül a vádlottak padjára.) Folytattnak a többi felegyenz vallomá- sá. Vádlott, mint ellentmondókat tagadja, H e m z ó József vallomását is tagadja vádlott.

K. ir. ügyész: Önnek kés is volt, mert a hajdukat, kit ön ragadott meg, fel- töjje késsel fel tagadta.

Vádlott: Tagadom, nálam nem volt kés. Volt-e valamelyikünké, nem tudom.

E. Mért vitték el a fegyvert; s a kocsi- mert rabolták t?

V. Négy társam megrohanta a kocsi- t, Rédei István, kivették a szekérből s engem is felhuzták belé.

E. Fölhuzták? V. Ölhuztak, azaz hogy magam Fszálltam föl, ekkor a malomhoz hajtottunk s itt adták át csak az örököt elvett fegyvereket nekem. Felolvastatik Rédei István vallomása.

E. Mit szol e vallomáshoz? V. Tagadom, mert Rédei nem vittük a malomhoz. Ott maradt az utcán.

E. A kocsiiban verte le lábairól a vasat? V. Nem. Az nap este verte le lábairól egy becsületes ember. Így mondom „becsüle- tes” mert ő nem tudta, hogy ki és mi vagyok. Többet s világosabban nem beszélhetek, mert itt a tisztelt hallgatóság illemét sérteném. (Nevetés.)

Olvastatik a molnár vallomása. Balla ta- gadja.

K. ir. ügyész: Mondja meg nekem Balla, hogy a... Vádlott közbeszó: Tekintetes királyi ügyész ur, szőlöttem engem nevémen. En az ön megszólítása ellen óvást teszek. Neve- m Vesselényi László.

E. Hallgasson. Szóljon, ha kérdezzük. K. ir. ügyész: A bilincs rajt volt akkor meg, mikor a szekéren volt?

V. Rajtam volt, de már mondtam, hogy a halgatóság illemt... (Derültség.) Mondom rajtam volt, de nem volt látható, ha közel lép- hetek ügyész urhoz, megmondhatom. (Nevetés.)

Felolvastatnak a vallomások a 3 ló s szekérek ismeretlen tulajdonostól elrablására vonatkozólag. A rablás a Maros magyar part- ján történt.

E. Mit mond e vallomásokra? V. Hamisak. Fogadom nem voltam velök. Szintug tagadja vádlott ama 3 csendor leverésében bünrészségét, vásárhelyi Nagy Pál tanyáján. Ö — állítja — nem volt ott soha.

Elnök bevezeteti Nagy Pált. Nagy Pál, 52 éves, református nős, gaz- dálkodó arzt valja, hogy nevezett napon csak- ugyan jött mehány „ur” tanyájára.

Volt ur köztök? Tanu: Azok közt a rablók közt? Mind ur volt a. Egyon volt csak suba. (Nevetés.) E. Megismerne ön valamelyiket, ha elő- vezetnők, például Ballát? T a n u: Bizon nem tudom én. Husz éve már annak. Talán igen.

E. Hát én eléveztettem önnek. Hegyessy Márton, Balla védője: Ké- reu elnök urat, védezcmet több emberrel együtt bevezetniti. Ez czélhoz vezetőbb és biztosabb is.

E. E fölött döntsön a törvényszék. — Az ülést 5 percze felfüggesztem.

— Öt percze mulva újra elfoglalják helyeiket a bírák s elnök kimondja a törvényszék hatá- rozatát. Balla egyedül vezetetik be.

Balla belép az ajtón. Nagy Pál elő- vezetetik, Balla —összefont — karokkal — megáll előtte s merően szembe néz Nagy Pállal.

E. Nos, emlékszik tanu arra, hogy ez az ember ott volt az ön tanyáján akkor? T. Olyan forma bátor nézésű, alacsony embör volt.

E. Nem tudta ezt biztosan? T. Nem én.

E. Tehát meg sem merne esküdni rá? T. Kérem szivesen. Annak már 20 éve. Nem szólhatok bizonyossággal.

K. ir. ügyész: Milyen volt annak az öt embernek a ruhája? T. Három vagy négyen pantalló, tollas ka- lap, olyan félig magos tetejű volt. Egyen volt csak suba.

T a n u vallomásaira leteszi az esküt; vádlott és tanu kivezetetik a teremből. Elnök szavára bevezetik Nagy Pál nejét.

E. Emlékszik ön az 1854-iki esetre, mi- kor rabló jött az önök tanyájára? T. Igen, akkor éj sötétsen jártam a konyha körül. Az öt embör hozzámlept, az egyik azt mondta: „Van-e gazda?”, erre én azt mondtam: „Ehun az ágyon van.” Azután előhuztak kocsiakat a ház mögöl; az uram be- szélt östözg veiók.

E. Beszéljen bátran, igazán, met a mit mond, arra hitet kell tennie. T. Régen volt. Nem tudok bizonyosat.

E. Mikor a három csendorrel verkedtek a rablók, látta azt ön? T. A verkedés alatt dolgom volt; de ké- söbb előhuztak a rablók s kendőket kértek a sebeikre.

E. Ki volt leginkább megsebesítve az öt ember közül? T. Egy alacsony ember. A földön feküdt, mint a halott.

E. Megismerne ön azt, ha most elébe vezetnék? T. Talán, mert hej régen volt a.

Elővezetik Balla Gergelyt. Ez összefont karokkal tanu elé lép s merően tanu szem- bébe néz.

T. Ilyen forma tüzes nézésű fiatal embör volt. Akkor hitet valami kis szakállá. (Balla el.) E. Meg merne rá esküdni, hogy ez volt azon fiatal ember? T. Nem én; 20 éve már annak.

Tanu vallomásaira megeskettetik s kive- zetetik a teremből. Elnök behivatja Balla Gergelyt. El- mondja neki, mit vallott Nagy Pál s neje. Ol- vastatik az orvosi látlelet, mely bizonyítja, hogy testén több seborradás van; fejeén kardvágás nyoma. Balla G. állítja, hogy nem járt arra felé soha; a sebeket meg gyermekkorában kapta.

E. Mért nem beszélte el eddig, a mit most mond? V. Azt nem én, de Dumas Sándor sem tette volna. (Kaczaj.)

K. ir. ügyész: Hallgasson, fogja be a száját. (Zaj.) Elnök tíz perczenyi szünetet jelez.

— 10 percze eltelte után a bírák ismét el- foglalják helyeiket. Elnök behivatja vád- lottat.

Felhívás intézetvén hozzá, a vádlott ter- jedelmes elbeszéli, hogy már mikor ok a Ma- ros partjára értek, elhagya társait, kik azt- tán rabolni indultak. Ó azalatt idestova bolyn- gott, míg végre 1854. ápril 19-én, épen, mikor vásár volt Debreczenben, a debreczeni és ná- duvvari tanyákra érkezett, hol több ideig pasz- torok közt élt. Innen Abauján tartott; utköz- ben egy zsidó szállította. Becsületes jó zsidó volt; bár vádlott egyetlen zsidót sem állhat ki. (Nevetés.)

E. Ön ez utját már négy ízben mondta el s mindannyiszor más keltetett mondot toll alá.

V. En mindig jól mondtam s így mint most, de a tollnak hitlenül kezelte a tollat.

E. Mikor, mely nap volt Balla László nevű nagybátyjánál? V. Nem kapitolium az én fejem, hogy 20 év után óráit, perczet tudjak. Ugy késő este volt.

Elnök behivatja B a l l a Lászlót; 52 éves, református.

E. Mi rokonságban van ön Balla Ger- gelyvel? T. A testvérem fia ö. Legalább eddig olyanformánk tartottuk. Most nem tudhatja senki ez világon, miképen áll a dolog. Egy íz- ben hallottam az ő apjától s az ő anyjától, hogy Gergely nem az ő fiuk. Ifju észszel kér- deztem tőlük, hát kié legyen? Erre ok azt mondták, hogy Gergely egy nagy ur és egy nagy uri asszonyság gyermeke. Rég volt ez, hogy ilyet hallottam, de bizonyos, hogy hal- lottam. Negyven éve már annak. Gergely meg gyermek volt akkor. De a bizonyos, hogy azt úgy mondták.

Elnök kiküldi tanut s H a l a s i Gábort hivatta be.

Halasi Gábor vallja, hogy közvetlen az- után, hogy vásárhelyi Nagy Pál tanyáján a 3 csendor leverése volt, Balla Gergely nála volt.

E. Vett észre rajta sebet? T. Igen. A fején is volt egy nagy seb.

E. Régi sebek voltak azok? T. Ugy gyógyulófeiben voltak. Tanu kiküldetik s belép B e r n á t h Vin- cze tanu. Ez valja, hogy közvetlen a csend- örök leverése után látta Ballát, de sebet nem vett rajta észre.

Bernáth Vincze kiküldetik s neje lép be. Ez ugyanily értelemben vall.

E. Hát csakugyan nem volt seb a fején? T. Nem láttam.

E. Jól megfigyelte fejét? (A közönség megneveti ez eseten kérdést.) T. (mosolyogva) Hogy figyeltem volna meg, mikor okom

Bernáth Vinczénél után Szentgyörgyi Antal 56 éves, ref., adóvegr. biztos lép be. Ez egyszer látta Ballát Debreczenben Bernáth Vinczénél.

E tanu belépése után Balla Gergely hitvitik be. Utána a kihallgatott tanuk Elnök meg akarja eskettetni a tanukat mind kivéve Balla Lászlót.

Hegyesi Márton védő ügyvéd ez ellen óvást tesz. Balla Lászlót meg kell eskettetni. Halasit nem szabad, mert ő két vallomást tett. Az első vallomást, mit írásban terjesztett be, ő hamisnak mondja.

E. F. kérdés fölött a törvényszék döntend. A bírák öt percze visszavonulnak.

Szünet után jelenti elnök, hogy védőügyvéd óvása elvettett s Halasi megeskettetik. Balla László nem.

11-ik nap. November 14.

Elnök megnyitván az ülést, behatítja Balla Diennest. Ez a következőket vallja:

T. Akkoriban a község jegyzője voltam. Egy este, 1854. május 10-15-ke közt belép hozzám Balla Gergely, késő este volt s háladt kért: később lefeküdt másnap kikísértem a falu végéig. Elment. Balla velem gyermekkedett. Úgy mondták, hogy édes testvérem.

E. Vádlott fején seborradás van. Ő azt állítja, hogy gyermekkorában anyja törte be fejét fogával. Igaz ez?

T. Hallottam, hogy betörte. Anyám tízes menyecske volt. Engem is, őt is verte. Nekem is beszakította fejemet nem egyszer. (Nevetés, zaj.) Lehet, hogy neki is betörte, mert hej, sokszor megmelegítettem bennünket. Gergely sokszor panaszkodott anyámról, mert ez rosszul bánt vele. A jószágot anyuk szétosztotta. Tanu 1200 forint kapott. Kapott-e vádlott, nem tudja; őt is anyai féltestvér mondta, hogy feje fájt.

Védő ügyvéd elnök által az elvett tanu által tanult, mit tud a jó viszonyról, mi az öreg Balla s b. Vessényi Miklós közt volt s hogy van-e tudomása arról, hogy az öreg Balla a báró költségen házat építtetett?

T. Errol én mitsem tudok. Kivezetik a teremből. Elnök behatítja Halasit és Balla Gergelyt. Szembe állítatnak.

E. Halasi, merre-e azt szembe mondani vádlottnak, mit tegnap vallott, hogy t. i. sebesnek látta a esondörök levetését után?

T. Merem megkísérlelni s ha ez nem elég, a feleségem is hitet tesz rá. Vádlott: Ez szemtelen hazugság! (Zaj.) Elnök rendentartásjá vádlottat s mindkettőt elvezettetik.

Királyi ügyész szembesíttetni kívánja Halasit Balla Diennest, mert Halasi 13-án sebesnek látta Balla Gergelyt. Balla Diens 14-én már nem vett észre sebet rajta.

Védő ügyvéd: Tanuk szembesítését nem engedő törvénykönyvünk. Ez hallatlan volna. Óvást tesz. Halasi első vallomását ő maga mondta hamisnak s így nem lehet neki hinni.

E. F. kérdés fölött a törvényszék döntend. Őt percze szünet.

Szünet után jelenti elnök, hogy a tanuk nem fognak szembesíttetni. Kir. ügyész. Tisztelettel fellebezek. Behatítják vádlott.

O. Assisi kezűk Habos László vallomását, ki nem jelent meg. V. Előzetesemmel, gyöngédekem, leülök. E. Tessék.

A lényegtelen vallomás felolvasása után. E. Mit szólnak a vádlott?

V. Semmit. Csakülközöm azon, hogy tanu nem emlékszik az időre, mikor együtt voltunk s együtt mulattunk.

Olvasatik Beeski Klára vallomása. Ki fölökben ehall.

V. A vallomás hibás. Ezt megmondja Halasi is, mert ő szállított oda. Beeski Kláránál egy télen voltam. Maj 12-én nem láttam. Nem emlékszem legalább, pedig emlékező teletésémet kitünően mondják.

Olvasatik Sárközi Sándor vallomása. E. Nos, hát erre mit mond?

V. Sárközinnél június elején voltam. Jól emlékszem buzavirágzinú dalmány volt rajta, két völgyégyi szalaggal, mert akkor egy hetes házasság volt.

E. On egy ízben ottlétét máj. 8-ára tetted? V. Most jobban emlékszem. Három évig gondolkodtam rajta. Az elmúlt éjt is nyitott

szemekkel töltém s erről gondolkodtam. 8-án Bernáth Vinczénél voltam.

E. Ön akkor politikai okot hozott fel arra, hogy a „Balsági” okot hozta fel. Főelővástatik aztán a távolsgá kimutatása, mint Balla Gergely a jelzett időben meggett mintegy 20 helységén át.

Ezzel a esondörök levetésének bünygve le volt tárgyalva. Következésképpen a váncsodi Tóth László kiraboltságáról szóló pont. Elnök behatítja M. Ghes Erzsébet tanut. Ez 35 éves, ref. szül. Földesen, lakik Váncsodon.

E. Emlékszik ön Tóth László kiraboltságára?

T. Emlékszem. E. Hány rabló volt ott?

T. Talán négyen voltak. E. Megismerte őket most?

T. Nem én. Hisz régen volt nagyon. E. Hogy néztek ki?

T. Volt köztök különösen egy szöke ur, olyan vöröses vagy mi. Talán mert dühös volt. E. Volt náruk fegyver?

T. De volt ám. E. Ráismerne egyre azok közül, ha most elöbe vezetnék önnek?

T. Nem tudom én. Elnök behatítja Balla Gergelyt. Ez erős léptekkel, kiegyenesedve lép a terembe s csipőjére tévén kezét, hátrahajtott fevel, büszkén áll meg tanu előtt.

E. Ez volt? T. Nem mondatom, hogy ez volt, nem mondatom, hogy nem ez volt. — Vádlott ki vezettetik.

E. Megesküdnek ön, hogy a rablók négyen voltak?

T. Nem. E. Hát csak gyanított?

T. Csakugy tapasztalásból tudom. (Derűtlenség.) Mert kettő az ajtónál állt. — s nem eresztett ki.

Tanu elvezettetik. — Belép Vidovics Ödöné. Ez 59 éves, kath. gazdasszony akkoriban Tóth Lászlónál.

E. Emlékszik ön Tóth László kiraboltságára?

T. Igen. E. Hányan voltak a rablók?

T. Nem tudom. (Folyt. köv.)

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara bírálati jelentése a magyar kereskedelmi törvénykönyv-javaslat fölöl.

a m. k. földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterhivatalhoz. (Folytatás)

Mennyiben a 293-ik § szerint a számla megküldése magában véve megintésnek nem tekinthető, szükségesnek tartanok annak e czében leendő meghatározását, hogy mino természetű és alaku megintés szükségeltetik arra nézve, hogy az adós a megintés napjától kamatfizetésre kötelezethessék. — Továbbá a jogosság és méltányosság elvénél fogva szükségesnek vélnök még annak kimondását is, hogy minden hitelezésből származó követelések, illetőleg peresetnél, a hitelező kereskedő lakhelye tekintetk fizetési helyül s akkor is, ha az adósnak más törvényszék területén van lakása.

A 296-ik § első bekezdése nevezőik sorrában a fennmaradó szó után, világosabb értelemezés tekintetéből meg a következő tördelék: „illetőleg fizetési helyül a követelőző földelék” lenne használandó, mivel az első kifejezés a kölcsön üzletből — eme második pedig az áru forgalomból-eredő összeköttetéseknek használtatik a gyakorlati életben.

A tervezet 316-ik §-ának felette fontos s némely consequentiáiban részleges változtatást illetőleg, — tartozkodik a kamara véleményét nyilvánítani. Általános codificált törvények hányában az e §-ban foglalt határozatok érvényre emelésének indokolása — nehéz és tekintve a hazánkban uralkodó jognézeteket, csaknem ki-vihetetlen. — Anyi azonban valószínűnek tűnik fel, hogy a tervezet ezen czikke túl meg az azon határokon, melyeket a forgalom biztonságára, mint feltétlenül szükségeseket, kijelöl.

A 438-ik §, vagy ki lett fejtetve a tervezetből, hogy a következő két czikk lett tévesen számozva.

Örömmel üdvözöljük a tervezet 467-ik §-ának határozatát, mely egy felette inhumánus és igazságtalan állapotot segített az által, hogy a vaspályákat nemcsak azon károkké-

melyek a vitelezés végett átvitt árukon történnek, hanem a vitelezett személyeken esett sérelmekből eredő károkkért is felelőssé teszi. — Ezen ép oly igazságos mint üdvös és czélzserű határozatok csak annyiban óhajtanánk módosítani, hogy a vaspályák nem egyszerűen kárpótlással, hanem teljes kárpótlással tartozzanak a károsultaknak, illetőleg jogutódaiuknak. Óhajtanók továbbá, hogy e czikk kiegészítést nyerjen annak meghatározásával, hogy a személyeken esett sérelmekből származó kárpótlási követeléseknek mik szolgálhatnak a felvételnél alapul.

A 499-ik és a tervezetnek a biztosítási ügyletre vonatkozó más oly cikkeinél is, melyeknek szövegében a „bárca” (marke zeichen) szó nyert alkalmazást — fogalomszerűbb lenne a „kötvény” (tractat polize) szó használása, mely szókottabb és általánosabban elterjedt kifejezés is az előbbinél.

(Vége köv.)

Színházi szemle.

Mult szerdán színe került „Coscoletto” vig operette 2 felv., zenéje Offenbachot! — és „Már alszik” vigjáték 1 felv., fordította Szerdahelyi Kálmán.

Az operetében Együd (Arzenico), Philipovics (Frangipani) s a Dalnoki-pár tünnek ki. Fellépett Schwarz Emma (Delline) is. A t. kisasszonyról sajnálattal kell felejtőznök, hogy nem haladt itt léte óta, annak dacára, hogy a sajtó is mindig csak buzditólag hatott rá. Így a társulatnál feleslegesnek bizonyítá magát. Mindszenti Kornélia Coscolettot játszotta.

A vigjátékban Töröké a szobaleány szerepében remekelt. Közönség szép számmal.

Nagyvárad város közelebbi közgyűlésén Rác Mihály barátunk s a „Nagyvárad” volt szerkesztője városi algyezői választatot. Üdvözöljük a szerencsés választást! Rác Mihálytól „Hárfa hangok” czímen új évre egy kötet költemény jelen meg, ez lesz már tőle a harmadik kötet; előzetési ára 1 forint. Ajánljuk a költsézkedvelők figyelmébe.

UJDONSÁGOK.

Választó polgáraink körében folyvást és pedig mind hangsúlyosabban nyilvánul azon óhajás, hogy országgyűlési képviselőink a balközép párti új állásfoglalás szempontjából értesítsék választóikat, illetőleg adjanak számot arról, ha vajon a választásokon fen nem fognak koalíciós irányzat követésére ma okok által éreztik magokat indítatva? Azt hisszük, hogy e kívánalmat elége jogosan, mert képviselőink választási programjukban nem értették azt, hogy a jobboldali együttes kormányváltást a baloldali programmal megsegíthetőnek tartanák!

Az új évi, vagy, ha tetszik, lényeges takarítási változás tehát indokolásra megéjtésre vár.

Csokonai-ünnepély. A főiskolai magyar-irodalom középső évfolyamát napján, folyó hó 17-én délután 3 órakor nyilvános ünnepélyt tartandó, az énekhar közreműködésével az énektéremben; melyre tiszteletteljes bizalommal hívja fel a jeles kötet iránt megéjtő közönség figyelmét. Debreczen, nov. 15. 1873. A társulat nevében Erdős Károly főjegyző.

A szünügyi bizottság tegnap tartott ülésében előterjesztetett az idei nagyváradai szünidőnyre vonatkozó számadást, melyből kitétszik, hogy szünidőnyegyrőlünk az idei váradai előadásokon 8000 forint haladékos vesztegetés szenvedett. Az azzolotti nagyváradai szünidőny pedig mintegy 900 ft vesztegetést mutatott. — Bár kétségtelen, hogy a rendkívül költséges és csapások idejébe elő e nagy vesztegetés — a megnitv szünidőnyegyrőlünk 7 évi működése alatt együtt sem vesztett — mindamellett oly czéken csapás ez, mely a bizottságot arra indítja, hogy javasolja a választmányunk, mikép szintársulatunk jövőre csak azon feltétellel küldessék át N. Váradra, ha a leendő vesztegetésnek felét N. Várad elviseleti kérés leend. Ha megengodjuk, hogy Debreczennek a legközelebbi két szünidőny 10000 ft vesztegetése kerül; amellet az átvitt díszleteknek több éven át használata és romlása is tetemes kárt okozott, és az ily vesztegetésből N. Váradot eddigleg egy nílér sem terhelte: valóban méltányosnak találhatjuk, ha a leendő vesztegetésnek csak felét kell biztosítania.

— Mit szél e bizottsági javaslathoz a szünidőny választmány, s mit mond N. Várad: a egyleti választmány, s mit mond N. Várad: a jövő megmutatja. — Ugyancsak a tegnapi szünidőny bizottság másik fontos javaslatát is rendelt a választmány elé terjesztetni. Jelenen, rédelt a választmány elé terjesztetni, részint pedig színt a főnébhi hiány fedezhetése, részint pedig az előadások emelésére, érdekesebbé czéljából lanul szükséges pénz előteremtése szünidőny, s legalább 20,000 frtig terjedő, s sorsszűz útján fejenként törlesztendő kölcsön felvételét javasolja. Ha színházunkat csak eddigi állásponjtján is meg akarjuk melöbb létre kell nem törekznök, e kölcsönt melöbb kell hozni. Mert a díszletek, a kölcsönök, a pedig folyvást emelkedőben vannak; amánfogva, a mostani szigorú körülmények mellet sem szabad engedni, hogy megsemmisülni engedjük eddigi szép vívmányainkat. — Azt hisszük, hogy Debreczen város hatósága az új kölcsön-hozás tetemes részt veend, annyivalkább, mert a színház a városé, s mert eddigleg is 50,000 ft körül irték az, — a beszerzési árat érte — a mit a színház 7 év alatt, díszítményekben, könyv-ruhatárban stb. szerzett: s mert végre Debreczen város a színház építése által öntudatosan kitűzött nagyszerű czél elérésére folyvást törekedni van hivata.

Meghívás. A debreczeni iparostársulatok szövetségének bizottsága folyó hó 16-án vasárnap d. e. 10 órakor a városháza nagyteremben gyűlést tart, melyre az érdekeltek minél számosabb megjelensét kérem. Debreczen, 1873. nov. 15. Rác György a szövetség elnöke.

Színház. Holnap adatik a „Csikós”: játszanak benne: Zöldi, Bogvó, Horváthné. Bogvó a többi közt „Kerekes András”-t is dalolja. Hétfőn színe kerül „Lalla Rouch” opera.

Rendőrségünk erélyességének bizonyítványul jelezük, hogy a piaczen melöb van a sárgafejete bódé. Elötte pedig egy nagy istentelen kutya nyujtözkodik. Az a bódé, továbbá az ott sétáló fegyveres katona, s az a kutya: festői látványt nyujtanak. — Az utcai rendőrség gyönyörködik is benne. Hiába, rég nem láttunk ily — csunyat.

Az al-Vesselenyi ügye országzerte nagyban foglalkoztatja most a közönséget: a tárgyalás még heftos kedden is tart. A külföldnek ismét lesz tárgya a magyarokról csodadolkodó beszéd. Utat nyit erre a „Pester Lloyd” tudósítója is, ki ez ügyről valótlanok állít. Összeköttetésbe hozza Balla ügyét a szegedi kir. bizottsággal, holott annak elrendelt kielégítési végrehajtás folytán, bíróság semmi része, még elfogását is Simonffy Imre debreczeni főkapitány eszközölte. A kir. bizottság később állítottat fel. Ballát 1868. aug. 16. esti 9 óra után fogták itt el, nem 1866-ban, mint a Lloyd írja. Ballának nem is pandurokkal volt ügye, hanem az osztrák uralom zandárlatánál. (Mégüljünk egy füst alatt, hogy a Lloydot a Gilyáilaktanya egészéről sem helyesen tudósították, mert ott emberélet nem esett áldozatul.)

Kapitányi hivatalunk tudatja, hogy N. Kálitában e hó 27-én, Huszton e hó 17 s 18-án lesz országos vásár.

Telgeli fordóje a jövő hétfőn, kedden és szerdán azaz november 17-én, 18-án, 19-én szükséges vált igazítások miatt egész nap zárva lesz. Ezen a 3 napon sem gőz, sem kádas fordók nem adathatnak.

A vasuti vonat mostanában gyakran el-késik. Ma lapunk zártakor még nem érkezett meg.

Belföldi hírek.

Kassáról írják. „Egy g. kath. lelkész, ki számos gyermeknek atyja, családi bajain enyhítendő, egyik 10-12 éves leánykájának valamely intézetbe ingyenes felvételét végett az összes magyarországi főpapsághoz — sőt magához a magyar kormányhoz — folyamodott, azonban kérelme nemcsak elutasított, de mivel folyamodványa bélyegtelen volt, bélyegcsontitási büntetéssel sújtott; az ekként elkeseredett családos apa az orosz kormány pártfogásához folyamodott, honnan is csakhamar gyermekének a kiévi intézetbe ingyenes felvételével nemcsak, sőt annak odaállítására költségei megadásával azon hozzáadással vigasztaltatott meg, hogy a gyermekét látogatni kívánó apának eziránti folyamodására az utadási költség elnyerhetése is kilitásba helyeztetett. A leánygyermeket mult héten szállították az intézetbe, bonnet hat évi nevelési tanfolyam után hazájába térend vissza. * * * A gyónlöttemagát, e hó 3-án

Szigyártó Lajos, losoncai járásbíróeségi könyvezető.

Losonczon daleylet alakult. Elnöke Kovács Sándor.

A heves-külső szolnok megyei községi tanitók nagy gyűlése. Szolnokon, e hó 2 és 3 napján 28 tanító volt jelen.

Szabadkán a főispán pénztári vizsgálatot tartván, sikasztás nyomára jött, miert a pénztárnokot felfüggeszté hivatalától.

Nagyváradról János György segéd teleknyvezető ezer ft eliskasztása után megszökött.

A „Debreczen” eredeti MAGANTAVIRATA.

Nagyvárad, november 15. d. u. 1 óra 55 perc. A Balla származása felett folyt tárgyalásból az tünik ki, hogy ő Vessényi szerelemgyermek. Keresztlevelében eszónak: „Balla” kiigazítása s így a keresztlevelé hamisítása kiderül. Tárgyalás folyamatban.

Felölös szerkesztő s kiadótalajdonos: OLAV KÁROLY. Főmunkatárs: SZATMÁRI KÁROLY.

Nyilteker.

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék f. é. okt. 4-én, 14069/1873 sz. a. kelt végzése által, Posszert János javára néhai özv. Tornay Ferencnek hagyatékát tömegé ellen 1000 ft. s járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán, bíróság lefoglalt, s 790 fura becsült sveczi telenek eladandók lévén, azoknak a helybeli heti aram-szártéren leendő eszközölésére határidő f. e. nov. hó 18-ik napjának, d. e. 9 órája kitűzték, melybe a vezniszándékozók ezennel meghívotnak, azon megjegyzéssel, hogy esz arverésen a fent említett ingóságok képzény fizetés mellett becsáron alól is eladatot fognak.

Kelt Debreczenben 1873. nov. 15-én. Vétési Mihály, bír. végrehajtó.

Kiadó bolt és lak.

Piacutczán 2137-ik szám alatti háznál 1 bolt és lakás 1874. január 1-sőtől fogva kiadó. Értekezhetni Szent-anna utcán 2540. sz. a.

Nánassy Ferenczel.

682 1-3

Eladó tüzi fa.

A debreczeni vasut pályaudvarán nagy mennyiségű száraz bika ölenként 14 ftjával eladó, Értekezhetni tulajdonos.

Friedman Fülöppel.

684 2-3

Lőkovic József arverési intézetében.

olyó hó 18 kán délelőtti 9 órakor az aranyeműk arany és ezüst eszébörök fali órák, képek, tükrök, férfi és női ruhaneműk, férfi és női bunnák, vásznok, fehérneműk, s t. fognak elárvereltetni.

692 1-1

H I R D E T É S E K.

Értesítés.

A helybeli gazdasági tanintézetnél a Parlagon van eladó mintegy 700 zsák burgonya. — nagyja az aprajától külön választva. Vevők helyben a Parlagon tetés mérőjé átvehetik:

a nagyjából 1 ft 20 krajvával, az aprajából 80

A városba szállítva 30 krajval drágább. Tíz zsáknál kevesebb nem szállítatik. Debreczen, 1873. november 1.

Molnar I. h. igazgató. 685 6-6

Nyilvános elismerés.

Alólírott méltányosság tekintetéből kötelezettnek érzem magamat, a „Tisza biztosító és jelzálogbank” kassai vezérigynökségének azon kielégítő eljárását nyilvánosságra hozni, miként folyó 1873 év július hó 2-án jégverés által geszte-

tei és déteri birtokaimban károsodván, több ezer forintokra menő károamat, dacára a mostani bonyolodott, és nehéz pénzvizszonyoknak, hiány nélkül kifizette.

Kelt Gesztétén 1873. nov. 1-én.

Károlyi Károly, földbirtokos. 680 3-3

Hirdetés.

Szabolcsmegyei Bököny község urbéri s tagosító pere előmozdítása körüli intézkedés végett, folyó 1873-ik évi deczemb. hó 18-ikán délelőtti 9 órakor, Debreczenben a „Fehérló” vendéglőben földesuri gyűlés tartandván, ezen gyűlésre a bökönyi t. ez közbirtokosság tisztelettel meghívatik. — Debreczen 1873. november 13-án.

Hegyi Mihály. 690 1-3

Advertisement for clothing and fabrics. Includes items like 'Gazdag választék', 'Chiffon ingek', 'Len ingek', 'Rumburgi ingek', 'Oxford ingek', 'Karton és Cretoningek', 'Mindennemű téli ingek és nadrágok', 'Vidéki rendelmenyek, utánvetél mellett gyorsan eszlehető tetnek'. Also features 'Télire: Egy hosszú téli kabát 18 ft s felebb.', 'férfi divatterem', 'Czeglédutca 2. sz. a.', 'Ajánlja a n. é. közönségnek következő czikkeket:', 'Télire: Egy téli öltöny 15 ft s felebb.' and 'Gazdag választék: Selyem és nemez KALAPOK. Legújabb divatu Nyakkendők, Gallérok és kézelök, Valódi francia női és férfi ke z t y ű k., Illatszerek, Mindennemű utieszközök. 520'

Jó száraz tüzi tölgyfa

megrendelhető ölenként és félölenként

Kohn és Weisz

uraknál Széchenyi-utczán 1770. sz. alatt. Árak ölenként 13 ft 50 kr. 11 ft 50 kr. 9 ft 50 kr. Árvehető a helybeli vaspályánál, vagy a rakatárban, mely az első debreczeni asztalos társulat udvarában van. 689 1-3

Kerestetik

egy eltévedt fejős lehen, mely szürke szőrű, feunálló szarvu, 7 éves, balfarán hó 10-éig: A. Eltévődött folyó hó 10-én, hétfőn reggel. Aki megtalálja, jelentkezzék pterfián 1090. sz. a., illő jutalmát megkapja.

691 1-1

CSOKONAI 1873. nov. 17. Előfizetési árak: Helyben es postán küld. Egy évre 10 ft — kr. 4 ére 2 ft. Fél évre 5 — —. Egyes száml. Előfizetési pénz s minden kört. Főpiaz. Vccsey-ház fal. a szerkesztőségbe bermenve küld. Előfizetési helyben: Telegdi K. Lajos könyv. desében a szerkesztőség — 12. a postahivatalok utján.

CSOKONAI

1873. nov. 17.

** Térjünk el kissé a sok águ utáról. Hagyjuk odadelmek zaját. Menjünk el vezérfalán a multha s me régi diosösgünk egyik kedv

Az egész nemzetnek ünne ma velünk, mert az kinek el hány perczet szentelünk, né a miénk, hanem — a nemz Csokonairól emléke

Ma van a költő születés százados évfordulata. Ha van az irodalomnak a nemzet életében: akkor n elfelejtünk azt, a ki lelke vel, szive egész melegével szentelte drága életét.

Mivel áldozunk a megdö emlékeknek, hogy méltó leg korának legnagyobb dalnokát Felkeressük talán nyugvóp

Hisz azt sem tudjuk biztosan nek temetőnkben a drága hamv boruljunk díszes szobra előt? szen a külsőség nem jelzi hiv

A megalékezés egyszerű böi erdt tényével ünnepejlj pot, melyen a gondviselés ha konaival megajándékozta. E ki szellemét azon bántalmak rontuli emlékeiben is szenved talai közt.

Hiszen őt nem értette n Mert ő magasabban állott mindgyékénél, kik nem ta felenekedni.

De a megbántott szellem kor elégtételt adott. Mert a névre dobant kövekölő oly szott, a mily nagyserű meg magyar költő emléket. S e Debreczen város fekkölt éreze sága adta.

Meg is érdemelte azt Csokonaia a magyar dalban első rangu helyet foglal sztetének legszebb virágát be nép lelkébe, mintha csak ő volna ki azok. Toldi szerint: volt, mely őt végig kísérté mély és hathatós: az mely emberiség legszentebb érdeke kölcisi tökéletességéért, a felvi szabadságért, egy a hazá, nem irodalom diosösgéért dobogt

Azonban miert jellemesz szababban, mikor csaknem rgyar ember érti, érzi s tü Csokonai? Az ő lelke a mi van forra, mert ő is magy den ízében. Nemzete nyelvén jál szölet, amint előtte még

Megérdemli tehát az a születésnek századik évford megalékezésünk róla.

A költőnek igaza volt, zengett Csokonairól: „Nagy mindenütt! — de legnagyobb, mely utána várt, egy. Hogy zengas nyelvébe, a mint s. Nagy mindenütt!... de legnagyobb, mely utána várt, egy. Dalával szépre és magára kelte. A föld porából, a kihez leszált.

Hatvannyolcz éve már, konai a hatvanvötezi sírkert örök álmát. De nekünk, mintha